

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA
DRŽAVNA RIZNICA

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

**BILTEN
SREDIŠNJE HARMONIZACIJSKE
JEDINICE**

broj 32, prosinac 2022.

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA**

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

**MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA**

**Sektor za harmonizaciju razvoja
sustava unutarnjih kontrola**

Katančićeva 5

10000 Zagreb

Tel: 01 4585 901

e-mail: shj@mfin.hr

web: <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/sredisnja-harmonizacijska-jedinica/107>

Autori:

Andreja Marović

Davor Kozina

Nikolina Bibić

Mladenka Planinić

Silvana Šalov

Ljerka Crnković

Jadranka Miri-Pasanec

Danijela Merša

Maja Brkić

Ivana Graf

Korektura i grafičko oblikovanje:

Andreja Marović

Maja Brkić

Poštovani čitatelji,

Kraj ove godine dočekali smo uspješnim završetkom naših brojnih aktivnosti – posebno nas veseli što smo 17. Godišnji seminar unutarnjih revizora ponovno organizirali uživo i što smo se nakon godina viđenja samo preko ekrana, ovog puta susreli i licem u lice.

Vlada Republike Hrvatske usvojila je Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za 2021. te smo organizirali brojne radionice i seminare iz područja sustava unutarnjih kontrola i unutarnje revizije u svrhu vašeg kontinuiranog usavršavanja. Intenzivno pripremamo Katalog izobrazbe za 2023. godinu i 34. ciklus izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor.

Nastavljena je uspješna međunarodna suradnja kao i provedba EU projekta „Jačanje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola“.

Slobodno nam se i dalje obraćajte s prijedlozima tema i tekstova kako bismo zajednički dodatno unaprijedili kvalitetu sadržaja našeg Biltena.

Želimo vam sretnu i uspješnu 2023.!

NAČELNIK SEKTORA

mr.sc. Niko Raič

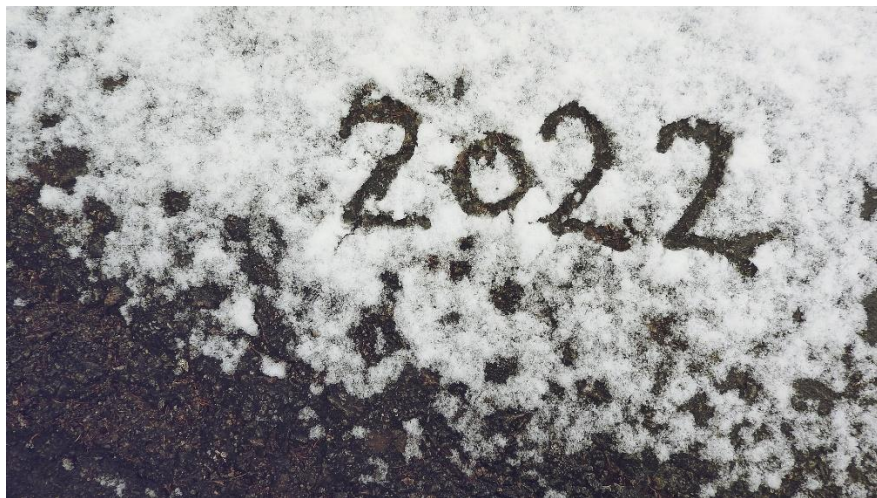

SADRŽAJ

1.	AKTIVNOSTI U DRUGOJ POLOVICI 2022.....	5
1.1.	Regulativa.....	5
1.2.	Aktualnosti	5
1.3.	Izobrazba u području sustava unutarnjih kontrola.....	17
1.4.	Izobrazba za unutarnje revizore u javnom sektoru.....	17
1.5.	Međunarodna suradnja i aktivnosti	18
1.6.	Konferencije, seminari, sastanci.....	18
2.	JESTE LI ZNALI?	21
3.	NAJAVLJUJEMO.....	22
4.	ZAVRŠNE NAPOMENE	25

1. AKTIVNOSTI U DRUGOJ POLOVICI 2022.

1.1. Regulativa

1.1.1. Izmjene i dopune Zakona o fiskalnoj odgovornosti

Tijekom prosinca 2022. bio je u tijeku postupak javnog savjetovanja te prikupljanje mišljenja nadležnih tijela za Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti.

Izmjenama i dopunama Zakona će se provesti usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije, odnosno Direktivom Vijeća 2011/85/EU o zahtjevima za proračunske okvire država članica te se dodatno pojasniti odredbe Uredbe 473/2013/EU o zajedničkim odredbama za praćenje i procjenu nacrtu proračunskih planova i osiguranju smanjenja prekomjernog deficita država članica u europodručju. Navedenim izmjenama i dopunama Zakona dodatno se uređuje zakonodavni okvir vezan uz rad Povjerenstva za fiskalnu politiku te za predaju i kontrolu Izjava o fiskalnoj odgovornosti.

Izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti provodi se i usklađivanje s novim Zakonom o proračunu. U proračunski proces uključena je i izrada nacrtu proračunskog plana, kako bi se osigurala koordinirana ekonomska politika država članica europodručja, koji će Vlada, po ulasku Republike Hrvatske u europodručje, biti obvezna dostavljati Europskoj komisiji svake godine, najkasnije do 15. listopada.

Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona se očekuje početkom 2023. godine.

1.2. Aktualnosti

1.2.1. Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za 2021.

Prikaz stanja sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru za 2021.

Na godišnjoj razini Ministarstvo financija izvještava Vladu Republike Hrvatske, ali i sve ostale dionike, o stanju sustava unutarnjih kontrola u

javnom sektoru. Osim prikaza stanja, zaključno za izvještajnu godinu, predlažu se mjere za unaprjeđenje sustava te se pojedine institucije (ili grupu institucija) javnog sektora zadužuju za provedbu određenih mjera. Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru za 2021. godinu je usvojeno Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 24. studenoga 2022. (KLASA:022-03/22-07/396, URBROJ: 50301-05/16-22-2).

Objedinjeno godišnje izvješće za 2021. godinu, kao i temeljem istoga doneseni Zaključak Vlade Republike Hrvatske, objavljeni su na mrežnim stranicama Ministarstva financija, na sljedećoj poveznici: <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/sredisnja-harmonizacijska-jedinica/pifc/izvjescivanje/226>

Analiza Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2021. godinu

Izjava o fiskalnoj odgovornosti predstavlja instrument samoprocjene sustava unutarnjih kontrola koja se daje na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, naloga i preporuka Državnog ureda za reviziju odnosno vanjske revizije i raspoloživih informacija o radu korisnika proračuna.

Ukoliko kroz postupak samoprocjene i procjene sustava unutarnjih kontrola nisu uočene slabosti i nepravilnosti čelnik korisnika proračuna podnosi Izjavu 1a, a u slučaju uočenih slabosti i nepravilnosti, čelnik korisnika proračuna podnosi Izjavu 1b i u tom slučaju izrađuje i Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti.

Sukladno Uredbi o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine, br. 95/19) čelnik podnosi Izjavu 1a **samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:**

- prilikom popunjavanja Upitnika o fiskalnoj odgovornosti **na sva pitanja** dan je potvrđan odgovor
- provedeni su **svi nalozi i preporuke** Državnog ureda za reviziju ili vanjske revizije iz ranijih godina

- **ne postoje druge raspoložive informacije** o slabostima sustava unutarnjih kontrola (primjerice, nije bilo proračunskog nadzora ili postupanja nekog drugog tijela koje bi utvrdilo kršenje propisa).

Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2021. Ministarstvu financija dostavila su:

- ✓ ministarstva i druga državna tijela razine razdjela organizacijske klasifikacije
- ✓ županije, gradovi i općine.

Od ukupno 611 korisnika, koji su Ministarstvu financija bili u obvezi dostaviti Izjavu o fiskalnoj odgovornosti i pripadajuće priloge (35 korisnika na državnoj razini te 576 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave), njih 605 dostavilo je Izjavu o fiskalnoj odgovornosti.

Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2021. nije dostavilo šest jedinica lokalne samouprave, dok je jedna jedinica dostavila Izjavu nakon proteka zakonskog roka za predaju. Za navedeno su odredbom članka 38. Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine, br. 111/18) propisane prekršajne odredbe te je Sektoru za financijski i proračunski nadzor Ministarstva financija upućen prijedlog za pokretanje proračunskog nadzora kod ukupno sedam obveznika.

Od ukupno 605 zaprimljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti, temeljem kojih su čelnici korisnika proračuna proveli samoprocjenu uspostavljenog sustava unutarnjih kontrola:

- 74 korisnika proračuna (12%) dalo je Izjavu 1a, odnosno Izjavu bez uočenih slabosti i nepravilnosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola, a
- 531 korisnik proračuna (88%) je dao Izjavu 1b, odnosno Izjavu s uočenim slabostima i nepravilnostima.

Od 531 korisnika proračuna koji su za 2021. godinu dostavili Izjavu 1b:

- **443 korisnika proračuna ili 83%** je kroz obavljenju samoprocjenu uočilo slabosti i nepravilnosti u području **upravljanja imovinom**

• **439 korisnika proračuna ili 82%** je uočilo slabosti i nepravilnosti u području izvršavanja proračuna

• **227 korisnika proračuna ili 52%** uočilo je slabosti i nepravilnosti u području računovodstva.

Najznačajnije slabosti sustava unutarnjih kontrola, uočene u postupku samoprocjene **na državnoj razini**, odnose se na:

- *planiranje rashoda i izdataka koji se financiraju iz EU sredstava*
- *izvršavanje pravomoćnih sudskih presuda putem postupka prisilne naplate.*

Najznačajnije slabosti sustava unutarnjih kontrola uočene u postupku samoprocjene **na razini županija, gradova i općina** odnose se na:

- *područje upravljanja imovinom*
- *preuzimanje obveza po investicijskim projektima po provedenom stručnom vrednovanju i ocjeni opravdanosti te učinkovitosti investicijskih projekata*
- *poduzimanje svih potrebnih mjera za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti.*

Detaljnije o uzrocima navedenih slabosti i aktivnostima koje će se provesti, pročitajte u Objedinjenom godišnjem izvješću.

Formalne kontrole dostavljenih Izjava

Formalnom kontrolom dostavljenih Izjava utvrđeno je da pojedini obveznici:

- Izjavu za 2021. nisu temeljili i na neprovedenim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju iako su dobili uvjetno mišljenje. Ministarstvo financija je od obveznika zatražilo pojašnjenje te u slučaju da nalozi Državnog ureda za reviziju nisu

provedeni do 30. lipnja 2021. obveznici su bili dužni korigirati danu Izjavu.

- Odgovaraju na određena pitanja s “Nije primjenjivo” iako su bili obvezni odgovoriti na to pitanje. Od tih korisnika proračuna je zatraženo dodatno pojašnjenje.
- Određene slabosti ponavljaju iz godine u godinu bez poduzimanja aktivnosti koje su navedene u planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti.
- U području transparentnosti, gdje se traži objava usvojenog proračuna odnosno usvojenih izmjena i dopuna proračuna na mrežnoj stranici u strojno čitljivom formatu, odgovaraju pozitivnim odgovorom, a uvidom u mrežne stranice pojedinih obveznika utvrđeno je da su navedeni dokumenti objavljeni, ali u pdf formatu, koji se ne smatra strojno čitljivim formatom.

Vezano uz navedeno, Ministarstvo financija će u uputama za sastavljanje i predaju Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2022. godinu dati detaljnije pojašnjenje o navedenim postupanjima i tumačenjima.

Suštinske kontrole dostavljenih Izjava

Suštinska kontrola Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2021. provedena je provjerom dokaza na pitanja iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti iz tablice, a sukladno potvrđnim odgovorima obveznika danim u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti za 2021.

Pitanja koja su odabrana za obavljanje suštinske provjere razlikuju se za razinu razdjela, županija, gradova i općina, a rezultati provedene suštinske provjere će se uzeti u obzir u provedbi daljnjih aktivnosti za koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Pitanja iz Upitnika koja su obuhvaćena suštinskom kontrolom Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2021. za državnu razinu:

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

Broj pitanja	Pitanje
2.	Ministarstvo je nakon primitka uputa za izradu prijedloga državnog proračuna od Ministarstva financija izradilo i dostavilo proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti upute s limitima u apsolutnom iznosu, odnosno s visinama financijskog plana po proračunskim korisnicima za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, koje su raspoređene na: - visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa i - visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti, (odgovaraju ministarstva koja u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike)
11.	Čelnik je u roku 30 dana od stupanja na snagu državnog proračuna donio odluku o prijenosu ovlasti i odgovornosti za ostvarenje strateških ciljeva i upravljanje proračunskim sredstvima osiguranim u financijskom planu (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)
19.1	Ministarstvo je donijelo akt kojim su uređena mjerila i način korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti (odgovaraju ministarstva koja u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike)
43.	Postoji izvještaj o obavljenoj usluzi, odnosno druga vrsta pisanog odobrenja ili dokumentacije kojom se potvrđuje izvršenje usluge
52.	Uspostavljene računovodstvene evidencije omogućile su praćenje korištenja sredstava po izvorima financiranja i programima (projektima/aktivnostima)
54.	Provodio se ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu
67.	Internim aktom (uputom, sporazumom) uređen je način komunikacije, izvještavanja i drugih aktivnosti s proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz nadležnosti (odgovaraju ministarstva koja imaju proračunske i izvanproračunske korisnike)

Pitanja iz Upitnika koja su obuhvaćena suštinskom kontrolom Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2021. za JL/P(R)S:

1.	U uputama za izradu proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno uputama upravnih tijela utvrđeni su i dostavljeni limiti u apsolutnim iznosima odnosno visina financijskog plana po upravnim tijelima i proračunskim i izvanproračunskim korisnicima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, koji su raspoređeni na: - sredstva potrebna za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa i - sredstva potrebna za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti, a u razdoblju privremenog financiranja, u uputama su utvrđeni i dostavljeni limiti u apsolutnim iznosima odnosno visina financijskog plana po upravnim tijelima odnosno proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti za razdoblje privremenog financiranja (dokaz na ovo pitanje dostavljaju gradovi i općine koje u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike, uključujući i one koji su na pitanje odgovorili n/p)
4.	Financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za naredno trogodišnje razdoblje je uravnotežen, uključujući i procjenu ukupnog rezultata poslovanja koji se prenosi u sljedeću(e) proračunsku(e) godinu(e) (dokaz na ovo pitanje dostavljaju gradovi i općine, uključujući i one koji su na pitanje odgovorili n/p, osim onih koji su za 2022. donijeli odluku o privremenom financiranju)
5.	Obrazloženje proračuna, odnosno financijskog plana sastoji se od obrazloženja općeg dijela proračuna odnosno financijskog plana i obrazloženja posebnog dijela proračuna, odnosno financijskog plana. Obrazloženje općeg dijela proračuna, odnosno financijskog plana sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka. Obrazloženje posebnog dijela proračuna, odnosno financijskog plana sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti (dokaz na ovo pitanje dostavljaju gradovi i općine, uključujući i one koji su na pitanje odgovorili n/p, osim onih koji su za 2022. donijeli odluku o privremenom financiranju)

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

9.1.	U slučaju sukcesivnog planiranja trošenja viškova donesen je akt koji sadrži analizu nastanka tako značajnog viška, mjere za smanjenje ili ukidanje određenih naknada koje se naplaćuju za usluge koje pružaju proračunski korisnici te način i svrhu za koju će se upotrijebiti navedeni višak (dokaz na ovo pitanje dostavljaju gradovi i općine)
9.2.	U slučaju pokrića manjkova donesen je akt koji sadrži analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja, prijedlog mjera za otklanjanja utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje te akcijski plan provedbe navedenih mjera (s opisom mjere, načinom provedbe, rokom provedbe, imenom i prezimenom odgovorne osobe) s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom (dokaz na ovo pitanje dostavljaju gradovi i općine)
13.	Procedura stvaranja ugovornih obveza jasno je definirana i dostupna svim ustrojstvenim jedinicama / upravnim odjelima (dokaz na ovo pitanje dostavljaju isključivo županije)
16.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sredstva proračunske zalihe koristila samo za elementarne nepogode i druge nepredvidive događaje (dokaz na ovo pitanje dostavljaju županije i gradovi)
19.1.	Ministarstvo/jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donijelo je akt kojim su uređena mjerila i način korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti (dokaz na ovo pitanje dostavljaju isključivo županije, a one županije koje su imale odgovor n/p dostavljaju obrazloženje)
50.	S dužnicima su usklađeni podaci o potraživanjima na datum 31. listopada (dokaz na ovo pitanje dostavljaju isključivo županije)
63.1.	Obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži stanje nenaplaćenih potraživanja za prihode jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika
63.2.	Obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži stanje nepodmirenih dospjelih obveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika
63.3.	Obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži stanje potencijalnih obveza po osnovi sudskih postupaka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika

65.	Provedene su suštinske i formalne kontrole dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti (dokaz na ovo pitanje dostavljaju isključivo županije)
69.1.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u strojno čitljivom formatu objavljen je od strane predstavničkog tijela usvojen proračun koji uključuje opći i posebni dio te obrazloženje
69.2.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u strojno čitljivom formatu objavljene su od strane predstavničkog tijela usvojene izmjene i dopune proračuna
70.	Uz proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izrađen je i objavljen vodič za građane (dokaz na ovo pitanje dostavljaju isključivo općine)

Podsjećamo da je Zaključkom od 24. studenoga 2022. Vlada Republike Hrvatske obvezala Ministarstvo financija da tijekom 2023. godine izradi uputu o provedbi formalnih i suštinskih kontrola Izjava o fiskalnoj odgovornosti i pripadajućih priloga u cilju jačanja koordinacije razvoja financijskog upravljanja i sustava unutarnjih kontrola između povezanih institucija.

Pregled aktivnosti unutarnje revizije u 2021. godini

Za razliku od ostalih oblika procjene, unutarnja revizija ima specifičnu ulogu budući da predstavlja dio sustava unutarnjih kontrola (dio komponente Praćenja i procjena), a ujedno je neovisna funkcija koja procjenjuje i daje stručno mišljenje i savjete za unaprjeđenje sustava unutarnjih kontrola, ali i poslovanje u cjelini. Stoga se aktivnosti unutarnje revizije zasebno iskazuju u postupku samoprocjene (kroz zaseban prilog Izjave o fiskalnoj odgovornosti) kao i u Objedinjenom godišnjem izvješću.

Od ukupno 605 zaprimljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti, 80 korisnika proračuna državne i lokalne razine je dostavilo Prilog 5 Izjave - *Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u godini za koju se podnosi Izjava o fiskalnoj odgovornosti* (u daljnjem tekstu: *Mišljenje unutarnje revizije*). Kod još pet korisnika

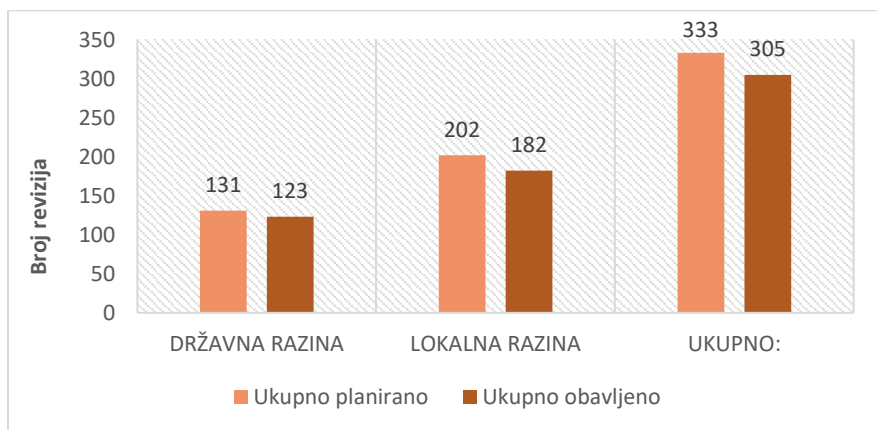

proračuna je uspostavljena unutarnja revizija, ali navedeni prilog nije dostavljen obzirom da unutarnja revizija u 2021. nije bila funkcionalna.

Obzirom da unutarnja revizija uspostavljena u korisniku proračuna obavlja poslove unutarnje revizije u korisniku proračuna, ali i u svim institucijama iz nadležnosti korisnika proračuna planovi rada unutarnje revizije obuhvaćaju ukupne revizijske angažmane (i u korisniku proračuna i u institucijama iz nadležnosti). Također se kroz Mišljenje unutarnje revizije prikazuje broj obavljenih revizija u korisniku proračuna i u institucijama iz nadležnosti.

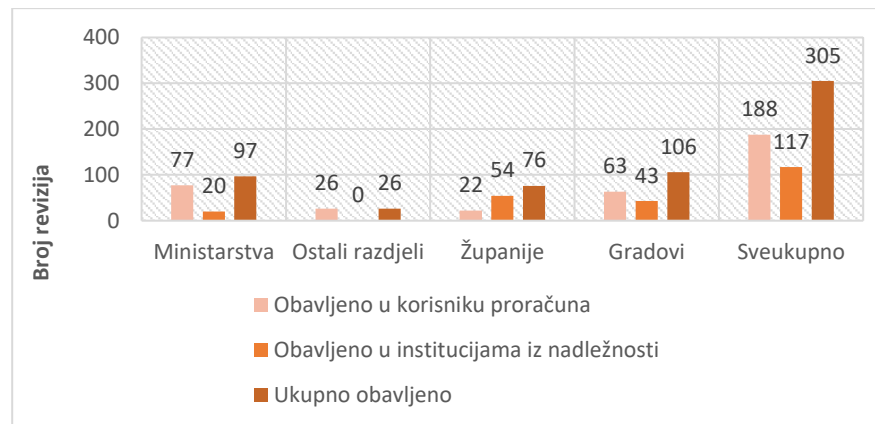
Prikaz navedenih odnosa daje se u nastavku.

Broj ukupno planiranih i obavljenih unutarnjih revizija (u korisniku proračuna i u institucijama iz nadležnosti) u 2021.

Iz navedenoga je vidljivo da je unutarnja revizija u 80 korisnika proračuna ukupno planirala obavljanje 333 revizije, a obavljeno je 305 revizija (ili 92%). Kao razlozi neprovođenja planiranih revizija navedeni su veći revizorski angažmani u savjetodavnim aktivnostima, dio revizija započet je krajem godine, ali nisu završene do kraja izvještajnog razdoblja, nerealizirano planirano povećanje broja unutarnjih revizora i sl.

Prikaz broja obavljenih revizija u korisniku proračuna i institucijama iz nadležnosti u 2021. godini

Od ukupno 305 obavljenih revizija njih 117 (ili 38%) obavljeno je u institucijama iz nadležnosti korisnika proračuna koji su Mišljenje unutarnje revizije dostavili Ministarstvu financija.

Od ukupno obavljenih revizija u korisnicima proračuna (njih 188), čak 165 revizija (88%) obavljeno je u područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti. Na razini pojedinačnih područja iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti najviše je revizija obavljeno u području Izvršavanja proračuna/financijskog plana (39%), Izvještavanja i ostalo (23%) te u području Upravljanja imovinom (15%).

U okviru obavljenih 188 revizija na razini ministarstava, ostalih tijela razine razdjela, županija i gradova, dano je ukupno 667 preporuka od kojih je 278 preporuka (42%) i provedeno tijekom 2021. godine. Provedenim preporukama ojačani su sustavi unutarnjih kontrola, što je u dijelu korisnika proračuna rezultiralo pozitivnim financijskim učincima ostvarenim kroz veću naplatu prihoda, smanjenje određenih kategorija rashoda, povratima sredstava u proračun, smanjenje prenesenih obveza te sređivanjem računovodstvenih evidencija. Najveći udio financijskih učinaka se, kao i

prethodnih godina, odnosi na učinke proizašle iz područja sređivanja računovodstvenih evidencija i povećanju prihoda (uglavnom na lokalnoj razini).

Nadalje, od ukupno danih preporuka, 376 preporuka (56%) nije provedeno, međutim za najveći dio njih (91%) u trenutku podnošenja Mišljenja unutarnje revizije, nije istekao rok za provedbu. Broj preporuka koje nisu provedene, a kojima je rok provedbe istekao iznosi 33 (ili 9% u odnosu na ukupan broj neprovedenih preporuka). U 2021. godini 13 preporuka (2%) unutarnje revizije nije prihvaćeno (9 preporuka na razini ministarstava i 4 preporuke na razini gradova).

S obzirom da se kroz obrazac Mišljenje unutarnje revizije iskazuje i status provedbe preporuka temeljem obavljenih revizija iz ranijeg razdoblja, ističemo da je temeljem istih tijekom 2021. provedeno 329 preporuka (123 preporuke na državnoj i 206 na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini), što je također utjecalo na unaprjeđenje sustava unutarnjih kontrola.

Međutim, kroz Objedinjeno godišnje izvješće je istaknuto da je, zaključno s 31.12.2021. još uvijek značajan broj neprovedenih preporuka, na razini korisnika proračuna, kojima je rok provedbe istekao (ukupno 188, od čega 155 preporuka iz ranijih razdoblja i 33 neprovedene preporuke iz revizija obavljenih u 2021. godini).

Budući da se najveći dio obavljenih revizija i u ranijim izvještajnim razdobljima odnosio na područja iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, velik dio neprovedenih preporuka može se povezati s područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti (njih 90%).

Vezano uz navedeno, istaknuta je obveza propisana Uredbom o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila, da se prilikom odgovaranja na pitanja iz Upitnika uzimaju u obzir informacije iz obrasca Mišljenje unutarnje revizije, na način da, ukoliko utvrđene slabosti i nepravilnosti od strane unutarnje revizije nisu otklonjene u godini za koju se daje Izjava, odnosno nisu provedene preporuke unutarnje

revizije u izvještajnom ili ranijem razdoblju, a isto je povezano s pitanjima iz Upitnika, obveznik ne može na takvo pitanje dati potvrđan odgovor.

Iz navedenog je vidljiva povezanost informacija iz Mišljenja unutarnje revizije i postupka popunjavanja Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, odnosno, u konačnici utjecaj na davanje Izjave kao 1a ili 1b. Međutim, obzirom na broj neprovedenih preporuka i činjenice da se najveći broj revizija povezuje s područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti očito je da u dijelu korisnika proračuna navedena veza još uvijek nije u dovoljnoj mjeri prepoznata.

Ministarstvo financija će dodatno naglasiti povezanost ta dva mehanizma (samoprocjene i procjene) kroz izmjene i dopune Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila.

Nadalje, na temelju obavljenih revizija i statusa provedbe preporuka u korisniku proračuna, tijekom 2021., unutarnji revizori izrazili su mišljenje o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Čak 87% mišljenja iskazano je kao „zadovoljavajuće uz stanovite nedostatke“ ostatak je iskazan kao „zadovoljavajuće“, dok negativnih mišljenja nije bilo.

Osim prikaza obavljenih aktivnosti unutarnje revizije u 2021. kroz Objedinjeno godišnje izvješće daju se informacije o organizacijskoj uspostavi i kapacitetima unutarnje revizije. Tako je u izvještajnom razdoblju funkciju unutarnje revizije uspostavio 121 korisnik proračuna, a na dan 31. prosinca 2021. godine ukupno je 259 unutarnjih revizora obavljalo poslove unutarnje revizije (161 na državnoj razini i 98 na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini).

Stanje sustava unutarnjih kontrola prema nalazima Državnog ureda za reviziju

Prema Objedinjenom izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji korisnika državnog proračuna i Objedinjenom izvješću o obavljenoj financijskoj

reviziji lokalnih jedinica (od ožujka 2022.), Državni ured za reviziju je tijekom 2021. obavio 93 financijske revizije kojima su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje subjekata na državnoj (23)¹ i lokalnoj razini (70).

Analiza pokazuje da i Državni ured za reviziju u svojim nalazima u većem dijelu ističe slabosti u sustavu unutarnjih kontrola koje su uočene i kroz samoprocjenu putem Upitnika o fiskalnoj odgovornosti. Kroz navedena izvješća Državni ured za reviziju je dao naloge i preporuke u cilju poboljšanja sustava unutarnjih kontrola koje korisnici proračuna trebaju provesti u okviru utvrđenih rokova za njihovu provedbu.

Mjere za daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola

Zaključkom Vlade RH zaduženo je **Ministarstvo financija za provedbu sljedeće tri mjere:**

Da predloži izmjene i dopune Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine, broj 78/15 i 102/19), kojim će se uvažiti promjene u sustavu fiskalne odgovornosti i upravljanja nepravilnostima te ostale promjene koje imaju utjecaj na razvoj sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Obzirom da je u tijeku donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine, broj 111/18) kojim će se, između ostaloga, proširiti obveznici primjene Zakona, isto će se uvažiti izmjenama i dopunama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Nadalje, u cilju zaštite autonomije unutarnje revizije, izmjenama i dopunama navedenog Zakona jasnije će se propisati odgovornosti funkcije unutarnje revizije prema revizijskim odborima u trgovačkim društvima u vlasništvu Republike Hrvatske.

¹ Od obavljene 23 financijske revizije na državnoj razini, tri korisnika državnog proračuna su obveznici dostave Izjave o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu financija.

Također, će se u koordinaciji s Ministarstvom pravosuđa i uprave iznaći primjenjivo zakonsko rješenje vezano za trenutnu obvezu imenovanja osobe za nepravilnosti i povjerljive osobe.

Da predloži izmjene i dopune Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine, broj 95/19) obzirom na dosadašnje analize stanja sustava unutarnjih kontrola.

Temeljem izmjena i dopuna Zakona o fiskalnoj odgovornosti, čije se donošenje očekuju početkom 2023. godine, pristupit će se izradi prijedloga izmjene i dopune Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila. Prijedlogom izmjena i dopuna uvažit će se dosadašnje analize vezano uz postupak samoprocjene kroz Upitnik o fiskalnoj odgovornosti te obavljene formalne i suštinske kontrole Izjava i priloga, definiranje aktivnosti i rokova za otklanjanje utvrđenih slabosti i nepravilnosti, informacije koje dostavljaju jedinice za unutarnju reviziju kao i ostale promjene u sustavu.

Da tijekom 2023. godine izradi uputu o provedbi formalnih i suštinskih kontrola Izjava o fiskalnoj odgovornosti i pripadajućih priloga u cilju jačanja koordinacije razvoja financijskog upravljanja i sustava unutarnjih kontrola između povezanih institucija.

Ministarstvo financija je tijekom 2022. godine analiziralo izvješća ministarstava o provedenim formalnim i suštinskim kontrolama Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2020. godinu. Analizom je utvrđena neujednačenost u pristupu provedbe formalnih i suštinskih kontrola Izjava o fiskalnoj odgovornosti institucija, da se uglavnom ne sastavljaju izvješća o rezultatima analize, da nije razvidno u koje svrhe se koriste rezultati obavljenih kontrola/analiza kao i da odgovorne osobe ne raspolažu s informacijama o utvrđenim slabostima i/ili nepravilnostima kod pojedinih

proračunskih i izvanproračunskih korisnika, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba koji su u nadležnosti ministarstva.

Iz navedenog se zaključuje da koordinacija razvoja financijskog upravljanja i sustava unutarnjih kontrola između nadležnih ministarstava i institucija iz nadležnosti nije zadovoljavajuća te da je neophodno izraditi uputu o provedbi formalne i suštinske kontrole Izjave o fiskalnoj odgovornosti (i pripadajućih priloga).

Nadalje, Zaključkom Vlade Republike Hrvatske zaduženi su:

Čelnici korisnika proračuna da u institucijama za koje su odgovorni, do 31. ožujka 2023. osiguraju postupanje predviđeno Zakonom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine, broj 78/15 i 102/19), vezano uz provedbu preporuka unutarnje revizije kojima je rok provedbe istekao.

Obzirom na povećanje broja neprovedenih preporuka unutarnje revizije na državnoj i lokalnoj (regionalnoj) razini kojima je rok provedbe istekao te nedovoljnu primjenu članka 35. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, kojim su predviđene mjere u slučaju neprovođenja preporuka unutarnje revizije kod korisnika proračuna, zaduženi se čelnici korisnika proračuna da osiguraju propisano postupanje u institucijama za koje su odgovorni.

Kako bi u sljedećem izvještajnom razdoblju mogli imati informacije o provedbi predmetne mjere, definiran je rok do 31. ožujka 2023., što je ujedno rok za dostavu Izjava o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu financija za 2022. godinu.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje imaju uspostavljenu unutarnju reviziju da planiraju i tijekom 2023. godine provedu unutarnju reviziju subvencija, donacija i potpora dodijeljenih iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Navedene mjera predložena je obzirom na značajan iznos sredstava koji se iz proračuna županija i gradova izdvaja za subvencije, pomoći i donacije. Nadalje, kontrolom Izjava o fiskalnoj odgovornosti i pripadajućih priloga utvrđeno da značajan broj županija i gradova na tri pitanja iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti koja se odnose na dodjelu te kontrolu namjenskog utroška sredstava po osnovu isplaćenih donacija, pomoći i subvencija iz godine u godinu daju negativne i djelomično potvrdne odgovore. Cilj ove mjere je detektiranje slabosti pri dodjeli i kontroli namjenskog utroška sredstava koja se dodjeljuju iz proračuna kroz subvencije, donacije i pomoći te davanje preporuka za poboljšanje postojećih postupaka koje će pridonijeti zakonitom, ekonomičnom i svrhovitom trošenju proračunskih sredstava.

Ministarstvo zdravstva, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i klinički bolnički centri u kojima je uspostavljena unutarnja revizija da planiraju i tijekom 2023. godine provedu reviziju vertikalnog procesa upravljanja zalihama lijekova. Navedeni korisnici proračuna sklopit će s Ministarstvom financija sporazum o dostavi revizijskih izvješća radi dobivanja općeg pregleda kontrolnih mehanizama u revidiranom procesu.

S obzirom na financijsku značajnost procesa upravljanja zalihama lijekova te sukladno dostupnim podacima o značajnom udjelu troška nabave lijekova u ukupnim rashodima zdravstvenih ustanova, predložena je revizija vertikalnog procesa upravljanja zalihama lijekova. Reviziju će, u svom dijelu nadležnosti, obaviti jedinice za unutarnju reviziju u Ministarstvu zdravstva, Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje i kliničkim bolničkim centrima Zagreb, Rijeka, Osijek, Split i Sestre milosrdnice.

Pravne osobe od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, utvrđene Odlukom o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku (Narodne novine, broj 147/21) koje imaju uspostavljenu unutarnju reviziju da temeljem procjene rizika u 2023. godini planiraju i provedu unutarnju reviziju procesa nabave.

Iako pravne osobe od posebnog interesa nisu predmet analize za potrebe izrade Objedinjenog godišnjeg izvješća, navedena mjera je predložena u cilju realizacije aktivnosti iz Akcijskog plana za implementaciju preporuka OECD-a za unaprjeđenje korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske. Navedenim Akcijskim planom je definirano da Vijeće za sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru predloži obavljanje revizije u području visoke razine rizičnosti. Uzevši u obzir činjenicu da je područje nabave i kroz Izvješće OECD-a o stanju korporativnog upravljanja u državnim poduzećima u Republici Hrvatskoj prepoznato kao područje visoke rizičnosti kao i kroz Izvješće Državnog ureda za reviziju, navedeno područje je predloženo za obavljanje revizije.

Prije predlaganja Vladi Republike Hrvatske za donošenje navedene mjere, Vijeće za sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru je raspravilo i prihvatilo prijedlog za obavljanje navedene revizije.

Imajući u vidu da su u tijeku aktivnosti za izradu planova rada unutarnje revizije za naredno razdoblje, Ministarstvo financija je po donošenju Zaključka Vlade Republike Hrvatske, poduzelo aktivnosti kako bi odgovorne osobe i rukovoditelje unutarnje revizije informirali o obvezama za provedbu revizija te zaduženjima iz Zaključka.

O provedbi navedenih mjera Ministarstvo financija će izvijestiti Vladu Republike Hrvatske u okviru Objedinjenog godišnjeg izvješća za 2022. godinu.

1.2.2. Izobrazba iz područja fiskalne odgovornosti

Člankom 19. Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine, broj 95/19) propisano je da su:

„Ministri, čelnici drugih državnih tijela razine razdjela organizacijske klasifikacije, općinski načelnici, gradonačelnici, odnosno župani obvezni za vrijeme mandata u kojem obnašaju dužnost čelnika, proći jednodnevnu

izobrazbu iz područja fiskalne odgovornosti koju organizira Ministarstvo financija”.

Program izobrazbe i sadržaj potvrde o pohađanju izobrazbe utvrdio je ministar financija Uputom o provođenju izobrazbe iz područja fiskalne odgovornosti (srpanj 2021.).

Svrha izobrazbe je jačanje odgovornosti čelnika obveznika sastavljanja i predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom utvrđenih sredstava.

Predstavnici Središnje harmonizacijske jedinice su u proteklom razdoblju (rujan-prosinac 2022.) u suradnji s Državnom školom za javnu upravu proveli stručno usavršavanje u području fiskalne odgovornosti za ukupno:

- 14 župana
- 96 gradonačelnika
- 315 načelnika općina
- 14 čelnika državnih tijela razine razdjela organizacijske klasifikacije.

Program izobrazbe iz područja fiskalne odgovornosti sadrži sljedeće teme:

1. Odgovornost čelnika u skladu sa Zakonom o proračunu
2. Ključni procesi proračunskog ciklusa
3. Sustav unutarnjih kontrola i elementi unutarnjih kontrola
4. Izjava o fiskalnoj odgovornosti i sastavni dijelovi
5. Povezanost između institucija javnog sektora
6. Postupanje i izvještavanje o nepravilnostima
7. Uloga proračunskog nadzora

Prezentacije s izobrazbe objavljene su na web stranici Ministarstva financija:

<https://mfin.gov.hr/proracun-86/izjava-o-fiskalnoj-odgovornosti/612>

Za čelnike koji nisu prošli izobrazbu, Ministarstvo financija će u suradnji s Državnom školom organizirati dodatne termine izobrazbe u drugoj polovici siječnja 2023.

Napominjemo da su JL/P(R)S i ministarstva dužni organizirati i provesti izobrazbu iz područja fiskalne odgovornosti za čelnike obveznika sastavljanja i predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti iz njihove nadležnosti, za vrijeme mandata u kojemu obnašaju dužnost čelnika.

1.2.3. Planovi unutarnje revizije za razdoblje 2023.

Strateški plan unutarnje revizije koji su institucije izradile za razdoblje 2021. – 2023. godine još je uvijek na snazi te se temeljem istoga izrađuje Godišnji plan za 2023. godinu.

Podsjećamo rukovoditelje unutarnje revizije koji su, temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 24.11.2022. godine, zaduženi za provedbu zajedničkih revizija da je potrebno planirati resurse za provedbu istih godišnjim planom rada.

Godišnji plan unutarnje revizije se, sukladno članku 38. Zakona, donosi do konca tekuće godine za sljedeću godinu. Doneseni planovi se dostavljaju Ministarstvu financija do 31. siječnja 2023. godine.

Kao i prethodnih godina, radi tehničke obrade, molimo rukovoditelje unutarnje revizije da planove rada dostave u pdf i word obliku.

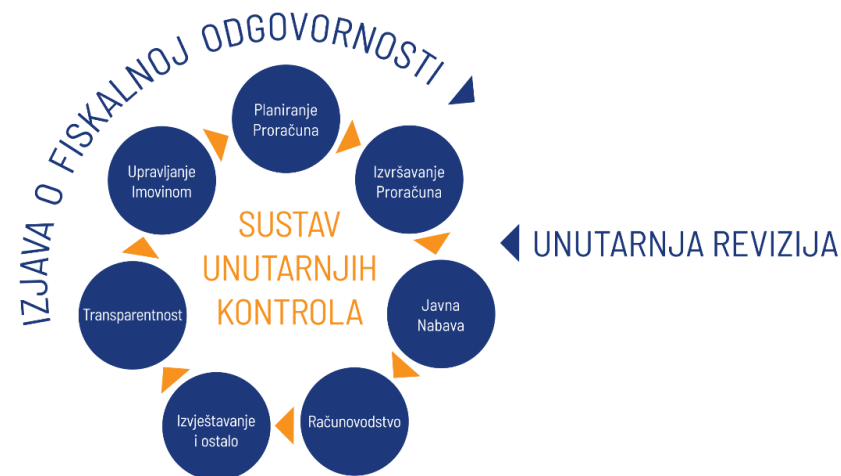
1.2.4. Rezultati obavljene povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije u 2022.

Temeljem Godišnjeg plana za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije u 2022., obavljene su povremene provjere

kvalitete aktivnosti unutarnje revizije u dvije institucije, jednoj na državnoj razini te jednoj na lokalnoj razini. Obavljenom povremenom provjerom kvalitete i dalje su utvrđene nepravilnosti u primjeni metodoloških koraka i to najviše u području izrade strateškog i godišnjeg plana unutarnje revizije te u području obavljanja pojedinačnih revizija.

O rezultatima obavljenih provjera kvalitete detaljnije ćemo vas izvijestiti putem godišnjeg izvješća o obavljenim povremenim provjerama kvalitete aktivnosti unutarnje revizije u sljedećem broju Biltena.

1.2.5. Projekt/operacija „Jačanje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola“

Slijedom nastavka aktivnosti provedbe projekta „Jačanje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola“ koji je započeo u lipnju 2021., obavještavamo da je u studenome 2022. zaključen ugovor s dobavljačem u vezi nabave usluge uspostave programskog rješenja za jačanje fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola.

Uspostava IT rješenja omogućit će:

- ✓ učinkovito prikupljanje, obradu, analizu i kontrolu dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu financija
- ✓ ažurirano i preglednije vođenje registra ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru i registra jedinica za unutarnju reviziju
- ✓ prikupljanje, obradu i analizu dostavljenih Mišljenja unutarnje revizije kao priloga Izjave o fiskalnoj odgovornosti te strateških i godišnjih planova rada unutarnje revizije.

Korisnici IT rješenja će osim Ministarstva financija biti svi obveznici dostave Izjave o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu financija te unutarnji revizori. Korisnici će nakon uspostave IT rješenja imati pristup podacima za svoju instituciju te mogućnost pregleda svih podataka dostavljenih Ministarstvu financija, uključujući Izjave o fiskalnoj odgovornosti i pripadajuće priloge iz ranijih razdoblja te dokumente vezane uz područje unutarnje revizije.

Planirani završetak izrade programskog rješenja je početak lipnja 2023.

U okviru projekta planira se održati izobrazba za koordinatore sastavljanja Izjava o fiskalnoj odgovornosti i unutarnje revizore s državne i lokalne razine, a vezano uz korištenje novog IT rješenja.

1.2.6. OECD – novosti

Na temelju OECD-ovog je Izvješća o stanju korporativnog upravljanja u državnim poduzećima u Republici Hrvatskoj Vlada Republike Hrvatske je

donijela Akcijski plan za implementaciju preporuka OECD-a za unaprjeđenje korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske.

Slijedom navedenog Akcijskog plana, Središnja harmonizacijska jedinica zadužena je za provedbu četiri mjere, dok je za jednu mjeru sunositelj aktivnosti.

Tijekom 2022. provedene su sve mjere, odnosno izrađene su Upute s preporukama za neovisnost interne revizije u pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i Nacrt Smjernica za jačanje sustava unutarnjih kontrola u području nabave. Nadalje, održana je radionica za unutarnje revizore i radionica o sustavu unutarnjih kontrola za rukovodstvo pravnih osoba. Tijekom rujna i listopada 2022. je izvršena analiza te je Vijeće za razvoj sustava unutarnjih kontrola raspravilo i predložilo Vladi Republike Hrvatske donošenje Zaključka kojim bi se pravne osobe od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku obvezale da će jedinice za unutarnju reviziju u 2023. godini obaviti reviziju u području nabave.

Po donošenjem Zaključka Vlade Republike Hrvatske Ministarstvo financija je obavijestilo o navedenoj obvezi uprave pravnih osoba te rukovoditelje unutarnje revizije uspostavljene u istima.

Također, u skladu s predmetnim Zaključkom, Ministarstvo financija će zatražiti dostavu informacije o rezultatima provedene revizije te o istima izvijestiti Vladu Republike Hrvatske.

1.3. Izobrazba u području sustava unutarnjih kontrola

Radionice u području sustava unutarnjih kontrola

Sukladno Katalogu izobrazbe za 2022., u drugoj polovici godine održane su sljedeće *online* radionice, u suradnji s Državnom školom za javnu upravu, iz područja sustava unutarnjih kontrola:

RB	NAZIV MODULA/RADIONICE	TERMIN ODRŽAVANJA
1.	Upravljanje rizicima kod korisnika proračuna	14.11.2022.
2.	Financijsko upravljanje i sustav unutarnjih kontrola - za lokalnu razinu	16.-17.11.2022.
3.	Financijsko upravljanje i sustav unutarnjih kontrola - za državnu razinu	7.-8.12.2022.

Na održanim radionicama su sudjelovala ukupno 43 polaznika.

1.4. Izobrazba za unutarnje revizore u javnom sektoru

1.4.1. Programsko vijeće za izobrazbu unutarnjih revizora u javnom sektoru

Obzirom na istek mandata dosadašnjih članova Programskog vijeća za izobrazbu unutarnjih revizora u javnom sektoru te sukladno Odluci o imenovanju novih članova iz ožujka 2022., dana 19. prosinca 2022. održana je 1. sjednica Programskog vijeća u novom sastavu, u prostorijama Središnje harmonizacijske jedinice.

Dnevni red sjednice obuhvatio je pregled održanih radionica za unutarnje revizore u 2022., broja sudionika i prosječne ocjene provedenih radionica, najavu novog ciklusa izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor te prijedlog radionica iz područja unutarnje revizije koje će biti uključene u Katalog izobrazbe za 2023. godinu.

Sljedeća sjednica planirana se održati u prvom polugodištu 2023. godine.

1.4.2. Radionice u području unutarnje revizije

Sukladno Katalogu izobrazbe za 2022., od lipnja do prosinca 2022. održane su sljedeće radionice u području unutarnje revizije:

RB	NAZIV MODULA/RADIONICE	TERMIN ODRŽAVANJA
1.	Preliminarna procjena rizika	25. studenoga 2022.
2.	Napredni EXCEL	20. prosinca 2022.

Radionice su održane u *online* obliku te su bile namijenjene ovlaštenim unutarnjim revizorima na državnoj i lokalnoj razini kao i u trgovačkim društvima.

Na dvije radionice sveukupno je sudjelovalo 296 unutarnjih revizora.

1.4.3. Održani ispiti

U drugoj polovici 2022., Središnja harmonizacijska jedinica organizirala je i provela dva popravna pismena ispita i to 13. srpnja i 24. listopada 2022. te 2 usmena ispita 28. studenoga i 19. prosinca. U drugoj polovini 2022. godine, ukupno 5 polaznika izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora steklo je stručno ovlaštenje za zvanje ovlašteni unutarnji revizor za javni sektor.

1.5. Međunarodna suradnja i aktivnosti

Studijski posjet Ministarstva financija Sjeverne Makedonije

U sklopu provedbe twinning projekta *EU IPA 2018: Strengthening Budget Planning, Execution and Internal Control Functions* u Republici Sjevernoj Makedoniji, u kojemu sudjeluju i predstavnici Ministarstva financija Republike Hrvatske, u razdoblju od 10. do 14. listopada 2022. organiziran je studijski posjet za predstavnike Ministarstva financija Republike Sjeverne Makedonije. Tijekom petodnevnog posjeta Ministarstvu financija Republike Hrvatske, delegaciji Republike Sjeverne Makedonije prezentirana su praktična iskustva iz područja rada Središnje harmonizacijske jedinice te Sektora za financijski i proračunski nadzor Ministarstva financija Republike Hrvatske.

Dodatna iskustva prezentirale su i kolege iz Sektora za unutarnji nadzor javnih financija i Sektora proračunske inspekcije Ministarstva financija Republike Slovenije te Gradski ured za unutarnju reviziju i kontrolu Grada Zagreba i Državna škola za javnu upravu.

1.6. Konferencije, seminari, sastanci

1.6.1. 17. Godišnji seminar unutarnjih revizora u javnom sektoru

Devetog prosinca 2022. održan je 17. Godišnji seminar unutarnjih revizora u javnom sektoru, na temu „Unutarnja revizija u javnom sektoru – prakse i mogućnosti za unaprjeđenje“. Godišnji seminar održan je na Fakultetu šumarstva i drvne tehnologije Sveučilišta u Zagrebu, a na njemu je sudjelovalo 215 unutarnjih revizora i ostalih sudionika.

Godišnji seminar otvorila je Danijela Stepić, glavna državna rizničarka, nakon čega je sudionike pozdravio i Niko Raič, načelnik Sektora za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola. Recentne aktivnosti Središnje harmonizacijske jedinice predstavili su Nikolina Bibić, voditeljica Službe za koordinaciju razvoja sustava unutarnje revizije i Davor Kozina, voditelj Službe za koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola, dok je predsjednica Izvršnog odbora Hrvatskog instituta internih revizora izložila novosti iz djelokruga Instituta.

Gošća predavačica iz Ministarstva financija Republike Latvije, Arina Andreičika izložila je „Praksu obavljanja unutarnje revizije u Latviji“, a program je nastavljen prezentacijom direktorice interne revizije tvrtke Podravka d.d., Maje Janach, naslova „Dobre prakse u aktivnostima interne revizije trgovačkog društva“ te izlaganjem prof.dr.sc. Borisa Tušeka, redovitog profesora u trajnom zvanju na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu „Moguća unaprjeđenja funkcije interne revizije“. Posljednja izlaganja održali su Melita Završki, voditeljica Samostalne službe za

unutarnju reviziju Hrvatske lutrije d.o.o. prezentacijom „Praksa obavljanja unutarnje revizije“ te Tomislav Mičetić, voditelj Službe za upravljanje kvalitetom Ministarstva pravosuđa i uprave, predstavljajući projekt „Uvođenje sustava upravljanja kvalitetom u javnu upravu Republike Hrvatske“.

Ovogodišnji seminar pružio je platformu za razmjenu iskustava u provedbi unutarnje revizije između tijela državne uprave i trgovačkih društava, nudeći primjere dobrih praksi, izazove i poteškoće s kojima se jedni i drugi susreću, kao i dodatni poticaj za unaprjeđenje procesa i međusobne suradnje.

Ovim putem, još jednom, zahvaljujemo svim predavačima kao i sudionicima 17. Godišnjeg seminara unutarnjih revizora te posebno Fakultetu šumarstva i drvene tehnologije na ustupanju prostora za održavanje seminara.

1.6.2. Suradnja s Državnim uredom za reviziju

Ministarstvo financija kroz godinu redovito održava sastanke s predstavnicima Državnog ureda za reviziju.

Na održanim sastancima u ovom izvještajnom razdoblju su raspravljene teme vezane uz izmjene Zakona o fiskalnoj odgovornosti, analizu sustava unutarnjih kontrola i nacrt Objedinjenog godišnjeg izvješća za 2021. godinu.

Uz navedeno, razmijenjene su informacije o provedbi naloga i preporuka Državnog ureda za reviziju vezano uz sudske presude, obavljenju reviziju poslovanja turističkih zajednica te obavljenju reviziju i provedbu naloga i preporuka vezano uz područje nabave u trgovačkim društvima.

1.6.3. Simpozij Hrvatske zajednice računovođa i financijskih djelatnika, Zadar

Od 29. rujna do 1. listopada 2022. u Zadru je održan Simpozij Hrvatske zajednice računovođa i financijskih djelatnika pod nazivom „Interna revizija i kontrola“.

Na Konferenciji su, između ostalog, bile izložene sljedeće teme: „Izazovi i prilike hibridne interne revizije“, „Primjena digitalnih tehnologija u računovodstvu i reviziji“, „Prijevare i interna revizija“, „Izazovi u praćenju izvršenja preporuka interne revizije“ te „Pristupi usavršavanju vještina internih revizora“.

Teme su izlagali predstavnici Državnog ureda za reviziju i Ministarstva financija, profesori Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te Fakulteta ekonomije i turizma „dr. Mijo Mirković“, predstavnici banaka i privatnog sektora.

1.6.4. Suradnja u okviru PEM PAL-a

U drugoj polovici ove godine u okviru Zajednice prakse za unutarnju reviziju PEMPAL-a održani su sljedeći virtualni događaji:

- zajednička radionica Zajednice prakse za unutarnju reviziju PEMPAL-a s Ministarstvom financija Republike Uzbekistana na temu razvoja unutarnje revizije u javnom sektoru Republike Uzbekistan
- dva tematska sastanka Radne skupine za izazove Središnje harmonizacijske jedinice: jedan vezan uz poboljšanje učinkovitosti

jedinica za unutarnju reviziju te drugi vezan uz razmjenu iskustava o radu revizijskih odbora u javnom sektoru.

Osim navedenoga, nakon dužeg razdoblja održavanja aktivnosti *online*, u Bruxellesu, Belgija, održana je Plenarna sjednica Zajednice prakse za unutarnju reviziju PEMPAL-a u suradnji s Institutom internih revizora Belgije pod nazivom „Prijelazno razdoblje unutarnje revizije: Perspektiva javnog sektora“.

Svi materijali s navedenih događaja dostupni su na stranicama PEMPAL-a na linku: <https://www.pempal.org/event/internal-audit>.

1.6.5. Suradnja s Centrom izvrsnosti za financije u Ljubljani

U organizaciji Centra izvrsnosti za financije u Ljubljani, Slovenija (CEF – Center of Excellence in Finance) održana je radionica „The Role of Central Harmonization Units in PFM Reforms“. Radionica je održana 8. i 9. studenog 2022., a ispred Republike Hrvatske sudjelovala su dva predstavnika Središnje harmonizacijske jedinice.

Radionica je održana u hibridnom formatu, okupljajući sudionike uživo i *online*, a uz predstavnike SHJ iz Hrvatske, na radionici su sudjelovali predstavnici SHJ-a iz Albanije, Armenije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Kosova, Mongolije, Rumunjske, Sjeverne Makedonije i Srbije.

Radionicu su vodili stručnjaci iz Kraljevine Nizozemske, uz prezentacije i stručnjaka iz Albanije i SIGMA-e.

Na radionici je razmatrana uloga Središnjih harmonizacijskih jedinica u reformama sustava upravljanja javnim financijama, položaj i struktura SHJ-a, diskutirane su teme njihovog budućeg pozicioniranja i razvoja, kao i provedba procjene kvalitete unutarnje revizije.

1.6.6. Međunarodna konferencija Udruženja internih revizora Srbije, Vrdnik, 13. - 14. listopada 2022.

Od 13. do 14. listopada 2022. u Vrdniku, Republika Srbija, održana je 10. međunarodna konferencija Udruženja internih revizora Srbije (UIRS).

Na ovom događaju, ispred Hrvatskog instituta internih revizora, sudjelovala je Silvana Šalov, koordinatorka razvoja sustava unutarnjih kontrola u Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i to s izlaganjem na temu „Zajedničke revizije u javnom sektoru“.

Gđa Šalov je prezentirala obavljanje zajedničkih (vertikalnih i horizontalnih) revizija u javnom sektoru Republike Hrvatske u koordinaciji Središnje harmonizacijske jedinice, način njihova provođenja,

uloge sudionika, njihovu komunikaciju i izvještavanje te posebno očekivane sinergijske učinke ovog tipa revizije.

Sudionici Konferencije sa zanimanjem su popratili izlaganje ove teme obzirom da se u javnom sektoru Republike Srbije ne provode zajedničke revizije, posebice ne pod koordinacijom nekog nadležnog tijela. Na Konferenciji su bile izložene i druge teme, kao što su: „Uloga interne revizije u prepoznavanju simptoma i uzroka krize i ozdravljenju institucije“, „Digitalno povjerenje - uzroci s kojima se suočavamo“, „Islamska interna revizija“, „Fenomenologija korupcije, poslovna etika i kontrola poslovanja“, „Suvremena revizija i značaj jačanja povjerenja“ te „Komunicirajte, ne ispitujte – vještine komunikacije koje interni revizori moraju imati“.

2. JESTE LI ZNALI?

U Narodnim novinama br. 105/22 objavljena je Odluka o predopskrbi i posrednoj predopskrbi gotovim novcem eura

Od 1. siječnja 2023. godine transakcije u gotovu novcu provodit će se u eurima. Iznimno, u razdoblju dvojnog opticaja od 1. siječnja

2023. do 14. siječnja 2023. bit će dopušteno obavljati naplatu u gotovu novcu kune i eura.

Zbog toga se svi poslovni subjekti koji se u svom poslovanju koriste gotovim novcem trebaju na vrijeme opskrbiti gotovim novcem eura.

Modeli predopskrbe kojima se poslovni subjekti mogu predopskrbiti do kraja 2022. godine gotovim novcem eura jesu:

- Posredna predopskrba
- Pojednostavljena posredna predopskrba
- Opskrba početnim paketima eurokovanica

Vrlo je važno znati da se gotovim novcem eura pribavljenim u okviru predopskrbe ne smije koristiti odnosno pustiti ga u opticaj prije 1. siječnja 2023.

Ministarstvo financija je u kolovozu 2022. izradilo Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2023. - 2025.

Upute sadrže:

- temeljne makroekonomske pokazatelje iz Programa konvergencije Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2025.,
- novosti u izradi proračuna i financijskih planova temeljem novog Zakona o proračunu,
- obveze u izradi proračuna i financijskih planova temeljem Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj,
- sadržaj uputa koje pripremaju upravna tijela za financije,
- metodologiju izrade proračuna i financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika,
- planiranje rashoda proračunskih korisnika u sklopu decentraliziranih funkcija,
- postupanje s viškovima u sklopu decentraliziranih funkcija,
- utjecaj novog Zakona o socijalnoj skrbi na Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i planiranje sredstava za troškove stanovanja,

- bitne odrednice iz Odluke o kriterijima za dodjelu pomoći na ime poticaja za dobrovoljno funkcionalno odnosno stvarno spajanje jedinica lokalne samouprave,
- planiranje proračunskih sredstava za vijeća, koordinacije vijeća i predstavnike nacionalnih manjina i
- novosti kod zaduživanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema novom Zakonu o proračunu.

Ministarstvo financija je u rujnu 2022. donijelo Uputu za izradu prijedloga državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2023. - 2025.

Ministarstvo financija je na osnovi Odluke o proračunskom okviru za razdoblje 2023.-2025. koju je Vlada usvojila na sjednici 30. lipnja 2022. izradilo Uputu za izradu prijedloga državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2023. - 2025.

Uputa sadrži:

- temeljne makroekonomske pokazatelje za razdoblje 2023. – 2025.
- novosti u izradi financijskih planova temeljem novog Zakona o proračunu
- obveze u izradi proračuna i financijskih planova temeljem Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, br. 57/22)
- metodologiju izrade financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika
- prikaz visine rashoda po razdjelima organizacijske klasifikacije navedenih u Odluci
- visinu manjka, odnosno viška, prihoda nad rashodima po izvanproračunskom korisniku državnog proračuna navedenog u Odluci

- način primjene preporuka i naloga koje je dao Državni ured za reviziju u Izvješću o obavljenoj reviziji Godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu, a vezani su uz izradu državnog proračuna.

Na osnovi ove Upute proračunski korisnici na razini razdjela organizacijske klasifikacije sastavljaju i dostavljaju Uputu za izradu i dostavu prijedloga financijskih planova za razdoblje 2023. – 2025. proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti.

Navedene Upute dostupne su na internetskim stranicama Ministarstva financija.

3. NAJAVLJUJEMO

Izmjena Uredbe (i Upitnika) o fiskalnoj odgovornosti

Po donošenju izmjena i dopuna Zakona o fiskalnoj odgovornosti, pristupit će se izradi prijedloga izmjene i dopune Uredbe o sastavljanju i predaji

Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine, broj 95/19).

Prijedlogom izmjena i dopuna uvažat će se dosadašnje analize vezano uz obavljanje postupka samoprocjene kroz Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, ažurirat će se i po potrebi izmijeniti pitanja za samoprocjenu, način definiranje aktivnosti i rokova za otklanjanje utvrđenih slabosti i nepravilnosti te ažurirati odredbe Uredbe vezano u dostavu informacija unutarnje revizije (kroz prilog 5 Izjave) kao i ostale promjene u sustavu.

Izmjene i dopune Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru

Obzirom da je u tijeku postupak izrade prijedloga Izmjena i dopuna Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine, broj 111/18) kojim će se, između ostaloga, proširiti obveznici primjene Zakona, isto će se uvažiti izmjenama i dopunama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Osim proširenja obveznika primjene Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, u cilju zaštite autonomije unutarnje revizije, istim će se jasnije propisati odgovornosti funkcije unutarnje revizije u trgovačkim društvima u vlasništvu Republike Hrvatske koji su obveznici primjene Zakona, prema revizijskim odborima. Navedene izmjene su potrebne radi realizacije mjere koju je obvezno provesti Ministarstvo financija sukladno Akcijskom planu za implementaciju preporuka OECD-a za unaprjeđenje korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske.

Nadalje, donošenjem Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (Narodne novine, broj 46/22) institucije koje imaju zaposleno najmanje 50 djelatnika imaju obvezu imenovati povjerljivu osobu. Postojeći Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru propisuje obvezu imenovanja osobe za nepravilnosti, a ukoliko je institucija obvezna imenovati i povjerljivu osobu, povjerljiva osoba postaje i osoba za nepravilnosti. Navedenim se

dupliciraju obveze izvještavanja povjerljive osobe te će se u koordinaciji s Ministarstvom pravosuđa i uprave iznaći primjenjivo zakonsko rješenje.

Izmjenama i dopunama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, također će se uvažiti ostale promjene u sustavu koje imaju utjecaj na navedeni Zakon.

Novi ciklus izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor

Tijekom cijele godine zaprimaju se prijave za novi (34.) ciklus izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor putem dostave potrebne dokumentacije na adresu elektroničke pošte shj@mfin.hr

Sukladno Pravilniku o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor, Središnjoj harmonizacijskoj jedinici potrebno je dostaviti:

- a) dokaz da je stjecanje stručnog ovlaštenja uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta na koje je polaznik raspoređen (presliku rješenja o rasporedu na radno mjesto u unutarnjoj reviziji ili ugovora o radu na poslovima unutarnje revizije na neodređeno vrijeme)
- b) popunjen i potpisan obrazac „Prijavnica za pohađanje izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor“
- c) uvjerenje da se protiv polaznika ne vodi kazneni postupak, u izvorniku koji ne smije biti stariji od šest mjeseci od datuma podnošenja prijavnice za pohađanje izobrazbe.

Početak izobrazbe očekuje se tijekom veljače/ožujka 2023. godine. Izobrazba se planira provesti uživo (biti će omogućeno i *online* praćenje iste, u slučaju izvanredne potrebe).

U pripremi je dopis kojim će se čelnici institucija obavijestiti o početku novog ciklusa izobrazbe kako bi isti još uspjeli prijaviti moguće polaznike izobrazbe.

Katalog izobrazbe za 2023.

Najavljujemo skorašnju objavu novog Kataloga izobrazbe za 2023. godinu koji će, kao i svake godine, obuhvatiti radionice u organizaciji Ministarstva financija iz područja financijskog upravljanja i sustava unutarnjih kontrola te iz područja unutarnje revizije. Prva radionica iz područja unutarnje revizije planirana je već za polovinu siječnja 2023. o čemu će svi unutarnji revizori biti pravovremeno obaviješteni.

Katalog izobrazbe objavit će se na mrežnim stranicama Ministarstva financija.

Izvešće o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenog unutarnjeg revizora za javni sektor za 2022. godinu

Iako će od 2023. na snazi biti nova Uputa o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor, Izvešća o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenog unutarnjeg revizora za javni sektor za 2022. godinu podnositi će se sukladno trenutno važećem Naputku o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru. Sukladno istome, ovlašteni unutarnji revizor u obvezi je ostvariti najmanje 30 bodova za stalno stručno usavršavanje u jednoj godini. Ukoliko ovlašteni unutarnji revizor ne ispuni obvezu ostvarivanja propisanog broja bodova, obavezan je u Izvešću obrazložiti razloge neispunjenja obveze stalnog stručnog usavršavanja.

Izvešće će se podnositi na elektroničkom obrascu na linku koji će biti dostavljen svim unutarnjim revizorima. Rok za dostavu izvešća je 15. siječnja 2023. godine.

Obvezu podnošenja Izvešća za 2022. godinu neće imati ovlašteni unutarnji revizori koji su tijekom 2022. godine bili odsutni s radnog mjesta duže od 6 mjeseci.

Izobrazba iz područja fiskalne odgovornosti

Ministarstvo financija će potkraj siječnja 2023. u suradnji s Državnom školom za javnu upravu organizirati dodatnu izobrazbu za župane, gradonačelnike i načelnike općina koji nisu prošli izobrazbu iz područja fiskalne odgovornosti (ista je organizirana u razdoblju od rujna do prosinca 2022.).

Također će se potkraj siječnja 2023. organizirati dodatna izobrazba za čelnike drugih državnih tijela razine razdjela organizacijske klasifikacije koji nisu prošli izobrazbu iz područja fiskalne odgovornosti koja je organizirana u prosincu 2022.

Radionica vezana uz sastavljanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti

Ministarstvo financija u suradnji s Državnom školom za javnu upravu planira početkom veljače 2023. organizirati više radionica namijenjenih koordinatore za sastavljanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna JLPRS. Također se početkom ožujka 2023. planiraju organizirati radionice za koordinatore sastavljanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti s razine ministarstava i drugih državnih tijela razine razdjela organizacijske klasifikacije te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ažuriranje registara u nadležnosti Središnje harmonizacijske

S početkom nove godine, najavljujemo potrebu ažuriranja podataka vezanih uz status ovlaštenih unutarnjih revizora kao i jedinice za unutarnju reviziju a u svezi s javnom objavom istih. Molimo da ažuriranje izvršite putem obrazaca koji se nalaze na sljedećim poveznicama:

Registar jedinica za unutarnju reviziju za javni sektor:

<https://e-upitnik.gov.hr/index.php/741617/lang-hr>

Registar ovlaštenih unutarnjih revizora:

<https://e-upitnik.gov.hr/index.php/764744/lang-hr>

4. ZAVRŠNE NAPOMENE

Pozivamo vas da se uključite u kreiranje Biltena. Svoje radove, prijedloge ili komentare možete poslati na adresu elektroničke pošte: shj@mfin.hr.

KLASA: 131-01/22-01/20

URBROJ: 513-05-04-22-2

Zagreb, 31. prosinca 2022.